

Betænkning

over forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1963 til 31. marts 1964.

(Afgivet af finansudvalget den 26. februar 1963).

Udvalget har gennemgået finanslovsforslagets enkelte paragraffer. Der er stillet en række skriftlige spørgsmål til ministrene, og svarene herpå er anført under de respektive paragraffer.

Endvidere er der afholdt en del samråd med ministrene, og de i samrådene behandlede emner er ligeledes anført under de respektive paragraffer.

Arbejdet med gennemførelsen af en hensigtsmæssig og ensartet opstilling af finansloven er nu afsluttet, for så vidt angår §§ 1-28, der omfatter drifts- og anlægsbudgettet, og § 29, der indeholder de særlige afskrivninger og henlæggelser. Med hensyn til § 30, der indeholder bevægelserne på statens formue- og kapitalkonti, er den hidtidige opstilling bibeholdt, idet udvalget vedrørende statens budget og regnskab endnu ikke har afsluttet sine overvejelser vedrørende denne paragraf.

De fra ministrene modtagne ændringsforslag og ændringsforslag fra udvalget vil som tidligere af tekniske grunde blive stillet som ændringsforslag til lovforslagets 3. behandling.

Et *mindretal* (medlem for socialistisk folkeparti Skræppenborg-Nielsen) erklærer, at medlemmerne af socialistisk folkeparti ved lovforslagets 2. behandling vil stemme imod § 2.K. Våbenarsenalet, § 2.L. Ammunitionsarsenalet, § 2.M. Krudtværket, § 2.N. Den militære klædefabrik, § 2.O. Orlogsværftet, § 10.2.08. Den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO), § 10.2.09. Det Atlantiske Institut, § 13.3. Udskrivningsvæsenet, § 22. Forsvarsministeriet (hovedkontiene 10., 11.-27., 30., 40., 50., 60., 62., 81 og 82.), § 27.1.09. Våbenarsenalet, § 27.1.10. Ammunitionsarsenalet, § 27.1.11. Krudtværket, § 27.1.12. Den militære klædefabrik, § 27.1.13. Orlogsværftet, § 27.2.22. Forsvarsministeriet. Militærarsnit (01., 02. og 03.), og § 30.I.A.30. Forsvarsministeriet, og hverken vil stemme for eller imod § 13.4. Civildforsvaret.

Svarskrivelser og samrådsspørgsmål.

§ 2

Statsvirksomhederne

A. Statsbanerne

og

B. Post- og telegrafvæsenet.

Ved *samråd* er forhandlet med *ministeren for offentlige arbejder* om:

- 1) Hvilke rationaliseringsbestrebelse er der gennemført, hvilke besparelser har de medført, hvilke rationaliseringsforanstaltninger er der yderligere planlagt gennemført, og hvilke besparelser forventes disse at medføre.

C. Statshavnene m. m.

Ved *samråd* er forhandlet med *ministeren for offentlige arbejder* om:

- 1) Havneafgifter for fragtskibe og fiskerkuttere.

R. Danmarks radio.

Ved *samråd* er forhandlet med *ministeren for kulturelle anliggender* om:

- 1) 6.02. Drift af radiofonien. Lønninger til funktionærer m. v. (Vederlag til lokale medarbejdere ved musikradioen).

§ 9

Ministeriet for Grønland

Svarskrivelse:

Ministeriet for Grønland. København, den 16. februar 1963.

I skrivelse af 1. februar 1963 har det ærede Finansudvalg under henvisning til forslag til finanslov for finansåret 1963-64 § 9. Ministeriet for Grønland. 4.01. De grønlandske kirker. 01. Lønninger, udbedt sig oplysninger om grunden til, at 9 normerede stillinger som præster ikke forventes besat i finansåret 1963-64.

I denne anledning skal man meddele, at der foruden stillingen som provst i Godthåb er normeret 8 stillinger for teologiske kandidater, som aflønnes efter præstelønningslovens 12. lønningsklasse, 3 stillinger, der aflønnes efter tjenestemandsløvens

17. lønningsklasse, og som er beregnet for personer, som har gennemgået den ved Københavns Universitet ved kgl. anordning tilrettelagte særlige uddannelse, samt 18 stillinger, der aflønnes efter tjenestemandslovens 14. lønningsklasse, og som er beregnet for personer, der har gennemgået uddannelse ved seminariet i Godthåb, eventuelt med senere supplerende uddannelse hernede.

I anmærkningerne til finanslovsforslaget for finansåret 1963-64 er det anført, at 4 af de normerede 8 stillinger for teologiske kandidater forventes at være ubesatte i 1963-64. Der er ikke herved taget hensyn til, at en allerede i Grønland tjenstgørende præst vil blive tjenstemandsansat i løbet af sommeren 1963 efter udstået obligatorisk prøvetid, og til, at en præst, der for tiden er hernede på permission, efter permissions-tidens udløb i løbet af sommeren vil søge sin afsked fra Grønlandstjenesten. Aflønningen af de 2 præster, for førstnævntes vedkommende fra sommeren 1963 at regne og for sidstnævntes vedkommende indtil permissionstidens udløb, er medregnet i det søgte beløb.

Til det ærede Finansudvalgs orientering skal det oplyses, at det hidtil har været vanskeligt at få stillingerne for de teologiske kandidater besat, idet tilgangen til præsteembederne i Grønland, der forudsætter forudgående undervisning og prøve i det grønlandske sprog, har været svigtende, ligesom de teologisk uddannede præster kun ofrer en begrænset årrække på tjenesten i Grønland, hvorefter de søger embede hernede. Det bemærkes i denne forbindelse, at en teologisk studerende, som samtidig tager undervisning i det grønlandske sprog, vil kunne udrejsse i løbet af 1964.

For så vidt angår stillingerne som præst i 17. lønningsklasse, hvoraf 1 stilling forventes ubesat, er for tiden 3 unge mænd fra Grønland under uddannelse ved Københavns Universitet, hvoraf den ene kan forventes færdiguddannet i 1964. Antallet af stillinger vil blive søgt forhøjet ved normeringslovsforslag, efterhånden som flere unge mænd ved gennemførelsen af den pågældende studieordning gør sig kvalificeret til de nævnte embeder.

Endelig kan det, for så vidt angår stillingerne i 14. lønningsklasse, hvoraf 4 stillinger forventes at være ubesatte, oplyses, at det ikke havde været muligt at skaffe erstatning for de på grund af alder afskedigede præster uden den i de senere år anvendte fremgangsmåde, hvorefter foreløbig 7 kateketer og overkateketer er ordinerede og placerede i 14. lønningsklasse. For tiden opholder en kateket sig i Danmark med henblik på i løbet af 1 års tid at supplere sine almindelige kundskaber, således at han ligesom de allerede ordinerede kateketer kan gøre tjeneste som præst i Grønland.

Til afhjælpning af mangelen på præster i Grønland, herunder de teologiske præsters fravær fra embedet på grund af den dem tilkommende permission, har man i flere tilfælde formået pensionerede præster til midlertidigt at fungere i ledige embeder. Lønningen til disse afholdes over konto 4.01.02. Medhjælp.

Det tilføjes, at der flere steder i Grønland er behov for ansættelse af yderligere præster, ligesom der er fremsat ønske om ansættelse af en præst hernede til varetagelse af menighedsarbejdet blandt herværende i Grønland hjemmehørende personer. Der er således behov for stadig tilgang til de grønlandske embeder, et behov, som det — ligesom i den øvrige del af landet — har vist sig vanskeligt at imødekomme.

MIKAEL GAM

/ K. Budde Lund.

§ 10

Udenrigsministeriet

Ved *samråd* er forhandlet med *udenrigsministeren* om:

- 1) 1.02.12. Udetjenesten. Udetillæg. (Hvilken kontrol føres der med, at de udbetalte udetillæg i fuldt omfang anvendes i overensstemmelse med det grundlag, på hvilket de er fastsat).
- 2) 1.02.13. Udetjenesten. Særlige ydelser. (Nedsættelse af flytteudgifterne ved en begrænsning af antallet af forflytninger).
- 3) 1.02.54. Udetjenesten. Ekstraordinære anskaffelser. (Anvendelsen af 118.000 kr. til våbenskjolde til udsendte og honorære repræsentanter).

§ 11

Landbrugsministeriet

Ved *samråd* er forhandlet med *landbrugsministeren* om:

- 1) 2.01. Den kgl. veterinær- og landbohøjskole. (Hvilke muligheder er der for gennemførelse af en eksport af nedfrosset tyresæd).
- 2) 2.12. Forsøgsstationer for plantekultur. (Flytning af forsøgsstationen i Lyngby og etablering af en forsøgsstation på en i Silstrup i 1958 erhvervet ejendom).
- 3) 4.05. Grundforbedringsudvalgene. (Standsningsen af tilsagn om tilskud til grundforbedringsarbejder sammenholdt med den foreslåede udgiftsforøgelse).

§ 12

Fiskeriministeriet

Ved *samråd* er forhandlet med *fiskeriministeren* om:

- 1) 5.01.02. Fiskeriattachéerne. Lønninger til ikke-tjenestemænd. (Med hvilken begrundelse det undlades at besætte stillingen som fiskeriattaché i New York pr. 1. april 1963).

§ 13

Indenrigsministeriet

Ved *samråd* er forhandlet med *indenrigsministeren* om:

- 1) 7.01. Værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde. (Hvorledes den tilsvarende opgave løses i udlandet og om antallet af ansatte medhjælpere ved lejrene i Gribskov og Kompedal).

§ 15

Arbejds- og socialministerierne

Ved *samråd* er forhandlet med *arbejds- og socialministeren* om:

- 1) 2.20. Socialforskningsinstituttet. (Det foreslåede udgiftsbeløb på 1.261.611 kr. sammenholdt med det udgiftsbeløb på knap $\frac{1}{2}$ mill. kr., der er anført i bemærkningerne til lovforslaget om oprettelse af et socialforskningsinstitut).
- 2) 5.01. Forebyggende børneværn. (Hvorledes den forventede stigning i finansårene 1962-63 og 1963-64 på 70 institutioner tænkes gennemført, og hvorledes den geografiske fordeling af de nye institutioner vil blive).
- 3) 5.10.31. Statens opdragelseshjem. Vedligeholdelse af bygninger m. v. og 5.11.31. Opdragelseshjem med fuld statsrefusion. Vedligeholdelse af bygninger. (Tilvejebringelse af et bedre beregningsgrundlag for vedligeholdelsesudgifterne end $1\frac{1}{2}$ pct. af brandforsikringssummerne).
- 4) 6.10. Forsorgen for åndssvage. Anbringelse på anerkendte institutioner m. v. (Fastsættelsen af lønninger til personalet inden for åndssvageforsorgen sammenholdt med fastsættelsen af lønninger til personalet inden for andre forsorgsgrene).
- 5) 7.01. Revalideringscentre. (Omfanget af det arbejde, der udføres, og om, hvilke resultater der er opnået, samt om den forventede udvikling sammenholdt med den foreslåede udgiftsforøgelse på 2,1 mill. kr.).
- 6) 8.01.61. Arbejdsanvisning. Tilskud til de offentlige arbejdsanvisningskontorer. (Omfanget af de opgaver, der er henlagt til arbejdsanvisningskontorerne, og en nærmere begrundelse for den foreslåede udgiftsforøgelse på ca. 1,5 mill. kr.).
- 7) 8.02. Uddannelse af ikke-faglærte arbejdere. (Antallet af kursusdeltagere sammenholdt med den foreslåede bevilling på 7 mill. kr.).

§ 16

Ministeriet for offentlige arbejder

Ved *samråd* er forhandlet med *ministeren for offentlige arbejder* om:

- 1) 3.41.61. Jernbanevæsenet. Udgifter i henhold til § 1 i lov nr. 187 af 12. april 1949 om dækning af vanskeligt stillede privatbaners underskud. (Den foreslåede forhøjelse af bevillingen med 3,5 mill. kr., og hvorvidt der foreligger yderligere planer om nedlæggelse af vanskeligt stillede privatbaner).
- 2) 6. Vandbygningsvæsenet. (Overdragelse af arealer i Hvide Sande til lodsejere).
- 3) 6.02.31. Vedligeholdelse af anlæg, diger og sluser. (Sikring af høfden ved Thorsminde).
- 4) 8.01.05. Statens arealer ved Hirtshals. Honorarer. (Hvilke opgaver er henlagt til administrationsudvalget).

§ 17

Handelsministeriet

Svarskrivelse:

Handelsministeriet. København, den 18. februar 1963.

I skrivelse af 29. januar 1963 har det ærede finansudvalg under henvisning til forslag til finanslov for finansåret 1963-64 § 17. Handelsministeriet, 1.80.89. Udgifter i forbindelse med afviklingen af kommissarius for konfiskation af tysk og japansk ejendom, samt til den udvalget i et samråd den 7. februar 1958 af den daværende handelsminister givne oplysning om, at kommissariatet kunne ventes afviklet i løbet af finansåret 1959-60, rejst spørgsmål om, hvornår det kan forventes, at afviklingen er endeligt afsluttet.

I denne anledning skal man meddele, at den ved konfiskationsloven af 30. marts 1946 oprettede midlertidige stilling som kommissarius, som det vil være finansudvalget bekendt, ved bestemmelsen i § 4, stk. 1, i lov nr. 146 af 13. maj 1959 om ændringer i konfiskationsloven er nedlagt fra 31. marts 1960 at regne, hvorved bemærkes, at de fornødne forudsætninger for stillingens nedlæggelse tilvejebragtes ved bestemmelserne i §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og 2, i nævnte lov.

Ved lovforslagets fremsættelse måtte det dog påregnes, at der, selv om de kommissarius påhvilende opgaver i det væsentlige ville være løste den 31. marts 1960, endnu ville henstå en del opgaver i forbindelse med verserende dispensationssager og realisation af konfiskerede aktiver vedrørende sådanne sager. Hertil kom, at der som konfiskeret forelå en del uforfaldne fordringer og pantebreve, at der ved bestemmelsen i § 3, stk. 3, i ovennævnte lov bibeholdtes en begrænset adgang til at søge dispensation, når der forelå undskyldende omstændigheder eller særlige hensyn til danske interesser, og at der fortsat ville fremkomme forespørgsler vedrørende afsluttede konfiskations- og dispensationssager. Som følge heraf bestemtes det ved § 4, stk. 2, i ovennævnte lov af 13. maj 1959, at handelsministeren efter den 31. marts 1960 med de af loven følgende ændringer udøver de kommissarius tillagte funktioner.

Til orientering for finansudvalget kan det herved oplyses, at der i tiden fra 31. marts 1960 til udgangen af året 1962 af de konfiskerede midler over statens balancekonto er udbetalt 1.870.249,58 kr., hvilket beløb i det væsentlige vedrører givne dispensationer samt endvidere det med finansudvalgets samtykke (skrivelse af 8. marts 1961 — aktstk.nr. 335) frigivne beløb vedrørende konfiskerede japanske formueværdier og i enkelte tilfælde sager, hvori der efter kommissariatets nedlæggelse er fremkommet dokumentation for, at formueværdier, der var inddraget af kommissarius, ikke kunne anses for konfiskeret. I samme tidsrum er over samme konto indbetalt 853.962,46 kr., der i det væsentlige vedrører realisation af konfiskerede aktier og indfrielse af pantebreve samt visse indbetalinger fra udlandet.

Da det efter kommissariatets nedlæggelse ikke har været muligt til handelsministeriets kontorlokaler i Slotsholmsgade at overføre kommissariatets ca. 20.000 konfiskationssager og ca. 6.000 dispensationssager, der også skulle være til rådighed for revisionen, er kommissariatets seneste kontorlokaler i tagetagen i den staten tilhørende ejendom, Kronprinsessegade 4, bibeholdt. Lejen herfor andrager 8.500 kr. årlig.

Som det vil være finansudvalget bekendt, har handelsministeriet i øvrigt bestræbt sig for at begrænse de med det omhandlede kontorhold forbundne udgifter mest muligt, hvorved bemærkes, at man har fundet det rigtigst at søge de pågældende udgifter bevilget på en særskilt konto i stedet for at lade udgifterne indgå i handelsministeriets almindelige lønnings- og kontorholdsudgifter.

Det bemærkes herved, at revisionen af de af kommissarius behandlede sager efter aftale med finansministeriet har været udført af statsautoriseret revisor C. C. H. v. Rosen, der har afsluttet sin revision den 23. oktober 1962. Efter aftale med revisionsdepartementet har revisor Rosen endvidere overtaget revisionen af de af handels-

ministeriet i tiden fra 1. april 1960 behandlede sager, således at denne revision afsluttes pr. 1. april 1963, hvorefter revisionsdepartementet selv overtager revisionen.

Med hensyn til det af finansudvalget rejste spørgsmål om, hvornår afviklingen af de tidligere underkommissarius hørende sager må forventes at være endeligt afsluttet, skal særligt anføres følgende:

De ved kommissariatets nedlæggelse den 31. marts 1960 endnu henstående sager er for hovedpartens vedkommende afviklet. Enkelte sager henstår endnu, heriblandt sager, hvori der forestår forhandlinger med udenlandske konfiskationsmyndigheder. Sådanne sager vil formentlig kunne videreføres uden opretholdelse af kontoret i Kronprinsessegade. I andre sager foreligger aktiver bestående af fast ejendom, hvorover de oprindelige tyske ejere ved dispensation er indrømmet brugsret for livstid, eller aktiver bestående af indestående i overformynderiet eller andetsteds, hvoraf tredjemand har rentenydelsesret for livstid. Det er tanken at træffe aftale om overførsel til finansministeriet af den videre administration af sådanne aktiver og aktiver bestående i pantebreve, der først senere kommer til indfrielse. Til administration af finansministeriet er allerede overført 27 konfiskerede pantebreve i de det tyske mindretal tilhørende privatskoler.

Der fremkommer imidlertid stadig til kontoret i Kronprinsessegade henvendelser i form af personlige, skriftlige eller telefoniske forespørgsler vedrørende afsluttede sager, og sådanne forespørgsler må forventes at ville fremkomme også i de kommende år. Disse henvendelser fremkommer dels fra banker, sparekasser og forsikringselskaber samt fra herværende sagførere, dels og særligt fra tyske statsborgere, hvis herværende formueværdier er blevet konfiskeret, eller fra slægtninge til sådanne samt fra tyske sagførere og fra tyske myndigheder. De fra tysk side fremsatte forespørgsler tager som oftest sigte på muligheden for på ny at fremsætte dispensationsandragender eller på at fremskaffe dokumentation for størrelsen af det den pågældende ved konfiskationen påførte tab, idet sådan dokumentation har betydning med hensyn til fastsættelse af godtgørelse i henhold til den tyske lovgivning om „Lastenausgleich“ for opståede krigsskader.

På denne baggrund er det vanskeligt for handelsministeriet med sikkerhed at udtale sig om det endelige tidspunkt for, hvornår det vil være muligt at nedlægge kontoret i Kronprinsessegade, idet kontorets nedlæggelse af pladmæssige grunde forudsætter overførelse til rigsarkivet af de fornævnte ca. 26.000 sager. Handelsministeriet har imidlertid allerede forhandlet med rigsarkivet herom og har efter derom med rigsarkivet truffet aftale påbegyndt sagernes forberedelse til afgivelse til arkivet. Arbejdet hermed, der er afhængigt af det fornævnte med de pågældende sager forbundne arbejde, forventes afsluttet i løbet af finansåret 1963-64, og det er handelsministeriets hensigt, såfremt forholdene i øvrigt tillader dette, at afgive sagerne til rigsarkivet ved udgangen af nævnte finansår og herefter at ophøre med at søge særskilt bevilling for de med de pågældende sagers behandling forbundne udgifter, idet disse udgifter herefter formentlig vil kunne indgå i ministeriets almindelige budget.

Om tidspunktet for den endelige afslutning af de omhandlede sager kan man imidlertid ikke udtale sig, da det som nævnt må forventes, at der i flere år — omend formentlig i begrænset omfang — vil fremkomme forespørgsler om de enkelte sager.

H. BAUNSGAARD

/ G. Backhaus.

Til finansudvalget.

Ved *samråd* er forhandlet med *handelsministeren* om:

- 1) 1.21.61. Tilskud til teknologiske institutter. (Tilvejebringelse af en ordning, hvorefter de teknologiske institutter får anvist tilskud på samme måde som de tekniske skoler).

§ 20

Undervisningsministeriet

Ved *samråd* er forhandlet med *undervisningsministeren* om:

- 1) 8.25.89. Til disposition til støtte af dansk sprog og kultur i udlandet. Tilskud i øvrigt. (Foretagelse af en undersøgelse til belysning af, om tillægget på 25 pct. til lærerlønningerne i Sydslesvig har den rigtige størrelse).
- 2) 9.21.02. Tilsynet med den tekniske undervisning. Medhjælp. (Den foreslåede personaleforøgelse i relation til, at tilsynets arbejdsområde er blevet formindsket).

§ 21

Ministeriet for kulturelle anliggender

Ved *samråd* er forhandlet med *ministeren for kulturelle anliggender* om:

- 1) 3.21. Det kgl. teater og kapel. (Hvilke muligheder der foreligger med hensyn til at nedbringe det budgetterede underskud på 19,6 mill. kr. — nærmere oplysninger om den budgetterede stigning i lønudgifterne på 1,5 mill. kr. — om forskellige forhold i forbindelse med provinstantourerne — om der fra det i 1961 nedsatte arbejdsudvalg er udarbejdet en samlet plan vedrørende bygningsmæssige foranstaltninger).
- 2) 4.80.61. Danmarks teknisk-videnskabelige forskningsråd. (Nærmere oplysninger om den budgetterede forhøjelse af tilskuddet på 2,2 mill. kr.).
- 3) 4.80.61. Tilskud til orkestre uden for hovedstadsområdet. (Oplysning om den planlagte fordeling af det som tilskud til andre orkestre foreslåede beløb på 175.000 kr.).
- 4) 5. Fredning. (Efter hvilke retningslinjer fredninger vil blive søgt gennemført sammenholdt med den foreslåede udgiftsforøgelse på 1,3 mill. kr.).
- 5) 6.21.89. Udvekslinger m. v. i henhold til indgåede kulturaftaler. (Hvad disse kulturaftaler nærmere går ud på).

§ 22

Forsvarsministeriet

Ved *samråd* er forhandlet med *forsvarsministeren* om:

- 1) 13. Forsvarets lægekorps. (Hvorledes arbejdsfordelingen er mellem lægekorps og sundhedsstyrelsen, og om risikoen for overlapninger derved er udelukket).
- 2) 27.64. Tilskud til soldaterhjem. (Nærmere oplysninger om den foreslåede nedsættelse af tilskuddet med 100.000 kr.).

§ 23

Finansministeriet*Svarskrivelse:*

Finansministeriet. København, den 12. februar 1963.

Under henvisning til det ærede udvalgs skrivelse af 23. januar d. å. fremsendes hoslagt en oversigt over stigningen i statsudgifterne fra forligsbetænkningens skøn til finanslovsforslaget.

POUL HANSEN

/ K. Bredahl.

Til finansudvalget.

Bilag.

DET ØKONOMISKE SEKRETARIAT

og

1. FINANSDEPARTEMENT

Den 12. februar 1963.

Stigningen i statsudgifterne fra forligsbetænkningens skøn til finanslovsforslaget.

Opgjort på samme måde som den ved forliget fastlagte udgiftsramme for finansåret 1962-63 på 8.540 mill. kr. andrager de samlede drifts- og anlægsudgifter på forslaget til finanslov for 1963-64 i alt 9.676 mill. kr., jfr. økonomisk oversigt, november 1962, pg. 36.

I omstående oversigt har man til nærmere belysning af udgiftsstigningen meddelt en fordeling af finanslovsforslagets udgifter på de samme hovedgrupper som i bilag 1 til betænkningen om forslaget til lov om almindelig omsætningsafgift.

For derudover at give et indtryk af betydningen af væksten i de lovbundne udgifter har man inden for de pågældende hovedgrupper af udgifter for hvert af finansårene udskilt de væsentligste lovbestemte *tilskud*, herunder tilskud til folkeskolen og folkekirkens lønninger. Af praktiske grunde har man måttet afstå fra at opføre en række mindre lovbestemte tilskud, hvis samlede finansielle betydning imidlertid næppe er stor.

Det er klart, at også stigningen i den del af drifts- og anlægsudgifterne, der ikke er lovbundne tilskud, på mange felter er mere eller mindre fastlagt gennem lovgivningen. I særlig grad gælder dette almindelige lønreguleringer o. lign. Afgrænsningen og opgørelsen af de heraf følgende udgiftsforskydninger frembyder imidlertid så store vanskeligheder, at man ikke med det foreliggende materiale har været i stand til at udskille dem. Med hensyn til virkningen af de almindelige lønreguleringer skal man dog pege på den i finanslovsforslaget indeholdte reserve til dækning af dyrtidsreguleringen, der ligesom de øvrige på forslaget optagne reserver for tillægsbevillinger er anført særskilt, da de efter sagens natur vedrører flere af de i oversigten optagne hovedgrupper af udgifter.

Stigningen i statsudgifterne.

	1962-63	1963-64	Stigning
	Forligsbetænkningen	FFL	
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
Sociale udgifter:			
Folke- og invalidepension.....	1.450	1.699	249
Andre lovbundne tilskud.....	750	874	124
Andre udgifter.....	600	724	124
Landbrugsstøtte ¹⁾	465	195	÷ 270
Øvrige civile driftsudgifter:			
Lovbundne tilskud.....	1.015	1.175	160
Andre udgifter.....	1.770	1.836	66
Civile anlægsudgifter:			
Lovbundne tilskud.....	250	292	42
Andre udgifter.....	670	853	183
Forsvar og civilforsvar.....	1.570	1.568	÷ 2
I alt...	8.540	9.216	676
Reserver til:			
Pristalsregulering (§ 23).....	—	300	300
Øvrige driftsbevillinger (§ 23).....	—	100	100
Anlægsbevillinger, nye arbejder (§ 27).....	—	30	30
Anlægsbevillinger, genbevillinger m. v. (§ 27) ..	—	30	30
I alt reserver...	—	460	460
I alt...	8.540	9.676	1.136

Svarskrivelse:

Finansministeriet. København, den 18. februar 1963.

I skrivelse af 14. december 1962 har finansudvalget udbedt sig en summarisk oversigt over de på finanslovforslaget for 1963-64 opførte lønninger, honorarer, medhjælpssummer, særlige ydelser, vederlag én gang for alle, pensioner samt faste og midlertidige understøttelser, opstillet på samme måde som i finansministeriets skrivelse af 25. januar 1962 vedrørende finanslovforslaget for 1962-63.

I den anledning skal finansministeriet oplyse, at de omhandlede udgifter, opgjort for hver statsvirksomhed og hvert ministerium for sig, på finanslovforslaget for 1963-64 fordeler sig således:

Finanslovparagraf	Lønninger	Honorarer	Særlige ydelser	Vederlag én gang for alle	Medhjælp
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
2 A. Statsbanerne.....	292.900.000	602.383	44.280.000	400.000	231.200.000
2 B. Post- og telegrafv.....	234.700.000	106.773	35.499.000	200.000	107.000.000
2 C. Statshavnene m. v.....	995.000	43.862	132.300	—	3.447.000
2 D. Statens opmudringsmateriel.....	1.101.000	—	236.000	—	2.342.000
2 E. Statens lufthavne.....	2.533.675	10.085	429.000	1.500	6.849.595
2 F. Statstidende.....	74.488	1.522	257	—	53.000
2 G. Skov- og jagtv.....	4.540.800	29.295	365.000	3.500	14.680.000
2 H. Klitvæsenet.....	843.000	3.522	51.200	—	2.873.000

¹⁾ Herunder tilskuddet til landbrugets grundskyld fra § 13. Indenrigsministeriet.

Finanslovsparagraf	Lønninger	Honorarer	Særlige ydelser	Vederlag én gang for alle	Medhjælp
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
2 J. Det kgl. assistenshus . . .	1.175.600	1.362	2.100	3.800	130.400
2 K. Våbenarsenalet	1.070.200	—	—	4.800	5.700.000
2 L. Ammunitionsarsenalet	1.432.000	—	5.000	9.000	7.166.000
2 M. Krudtværket	155.000	3.123	9.160	1.200	893.000
2 N. Den militære klædefabrik	177.200	—	17.000	6.000	1.881.000
2 O. Orlogsværftet	3.583.600	7.204	—	80.650	29.249.750
2 P. Den kgl. grønlandske handel	3.443.600	94.927	2.688.200	125.000	42.124.300
2 S. Statens hulkortcentral .	50.000	—	—	—	1.850.000
8 A. Statsministeriet	441.000	156.558	81.200	1.000	1.810.853
8 B. Økonomiministeriet . .	4.000.000	245.563	21.000	20.000	3.700.000
9. Ministeriet for Grønland . .	6.455.000	499.051	11.380.700	49.500	71.271.400
10. Udenrigsministeriet	10.002.000	84.845	5.967.000	15.000	15.032.600
11. Landbrugsministeriet . . .	24.501.702	1.784.546	2.788.850	26.900	41.511.974
12. Fiskeriministeriet	4.216.300	224.915	628.180	3.461	3.027.000
13. Indenrigsministeriet	62.773.557	2.066.104	6.474.150	66.500	82.061.115
14. Boligministeriet	6.700.000	844.742	1.498.500	19.000	16.558.200
15. Arbejds- og socialministerierne	25.515.008	3.051.013	3.557.450	44.700	27.030.154
16. Ministeriet for offentlige arbejder	10.000.567	922.302	2.643.650	13.000	8.616.821
17. Handelsministeriet	11.447.500	1.635.458	1.339.900	60.000	15.648.900
18. Justitsministeriet	246.269.599	2.233.998	22.440.710	100.000	69.341.451
19. Kirkeministeriet	1.644.668	210.426	170.400	2.000	748.000
20. Undervisningsministeriet .	86.948.554	7.576.484	22.748.616	163.270	147.957.208
21. Kulturministeriet	11.299.777	817.851	855.447	22.500	15.839.902
22. Forsvarsministeriet	160.431.000	1.585.739	75.263.000	191.500	368.584.500
23. Finansministeriet	90.995.371	2.754.870	6.400.500	671.000	36.242.500
25. Særlige fonde	1.846.756	1.175.815	295.900	12.000	4.945.985
26. De til vejformål m. v. bestemte indtægter	—	174.167	97.500	—	1.228.000
I alt	1.314.263.522	28.948.505	248.366.870	2.316.781	1.388.595.608

Som udgift til efterindtægt, pensioner og ventepenge er opført følgende beløb:

På finanslovens § 24:

Efterindtægt og pensioner m. v. til tjenestemænd

301.425.000 kr.

Pensioner til civile funktionærer og håndværkere) 13.500.000 -

Efterindtægt til ikke-tjenestemænd 88.000 -

315.013.000 kr.

Afkortning i lønning til pensionering (§ 24):

Tjenestemænd 45.000.000 -

Civile funktionærer og håndværkere m. fl. 3.000.000 -

48.000.000 -

Udgifter herefter 267.013.000 kr.

Ud over de foran nævnte beløb må opføres statens andel i lønninger til folkeskolens lærere og folkekirkeens tjenestemænd:

Tilskud til folkeskolens lønninger	555.000.000 kr.	
Tilskud til lærerlønninger på Færøerne	3.000.000 -	
Tilskud til lønninger til folkekirkeens tjenestemænd	42.000.000 -	
		<hr/> 600.000.000 kr.
Hertil kommer statens bidrag til pensioner:		
Folkeskolen	55.000.000 kr.	
Folkekirken	8.519.000 -	
		<hr/> 63.519.000 -
		<hr/> <u>663.519.000 kr.</u>

Sammendrag

I. Statsvirksomheder og ministerier m. v.:	1963-64
<i>A. Fast ansat personale:</i>	Kr.
Lønninger	1.314.263.522
Honorarer	28.948.505
Særlige ydelser	248.366.870
Vederlag én gang for alle	2.316.781
Pensioner m. v.	267.013.000
<i>B. Løst antaget personale:</i>	
Medhjælp	1.388.595.608
II. Folkeskolen:	
Lønninger	555.000.000
Pensioner m. v.	55.000.000
III. Folkekirken:	
Lønninger	42.000.000
Pensioner m. v.	8.519.000
	<hr/> <u>3.910.023.286</u>

Ændrede principper ved finanslovsforslagets udarbejdelse har medført, at man i år har anset det for urigtigt at foretage en skematisk sammenligning med budgettet fra forrige år. Det foreliggende budgetforslag er søgt udarbejdet så realistisk som muligt med henblik på begrænsning af tillægsbevillinger, således at en del stigninger ikke behøver at være udtryk for faktiske merudgifter. Uanset det forbehold, som herefter må tages med hensyn til værdien af en direkte sammenligning mellem budgetforslagene for 1962-63 og 1963-64, har man dog nedenfor søgt at belyse udviklingen inden for hovedgrupperne.

Visse omflytninger af forretningsområder mellem ministerierne har medført mindre forskydninger i udgiftsfordelingen på de enkelte styrelser. Dette berører statsministeriet, der har afgivet atomenergikommissionen til undervisningsministeriet og sekretariatet for civilt beredskab til indenrigsministeriet. Fra forsvarsministeriet er til undervisningsministeriet overført militærhospitalet, som herefter administreres sammen med rigshospitalet.

Den samlede stigning i udgiften til lønninger andrager ca. 115 mill. kr. og hidrører i det væsentlige fra ydelsen af 2 portioner dyrtidstillæg ifølge det lønregulerende pristol, forhøjelsen af stedtillægget og bestillingstillæggenes grundbeløb pr. 1. april 1962

samt indførelsen fra samme tidspunkt af en særlig feriegodtgørelse på 1 pct. Disse forhøjelser kunne ikke tages i betragtning ved udarbejdelsen af forrige års finanslovsforslag.

For folkeskolens og folkekirkens vedkommende udviser lønningskontoen en stigning på henholdsvis 105 mill. kr. og ca. 10,3 mill. kr. En del af denne stigning for folkeskolen skyldes ydelse af tillæg som nævnt ovenfor vedrørende statstjenestemændene, medens den resterende del forklares dels af en forventet forøgelse af antallet af lærere, dels af en lovhjemlet overførelse af visse udgifter fra skolefondene til lønningskontoen. Det bemærkes, at der ved finanslovsforslagets udarbejdelse som hidtil er regnet med 85 pct. statsrefusion af folkeskolens lønningsudgifter. Stigningen i folkekirkens lønninger skyldes ydelsen af bestillingstillæg, som med finansudvalgets tilslutning er bevilget til folkekirkens præster efter samme retningslinjer som for andre akademiske tjenestemænd.

Honorarerne er som i tidligere år opgjort på grundlag af honorarskemaerne i finanslovsforslagets anmærkninger under medtagelse dels af grundbeløbsforhøjelsen på 15 pct. og dels af det til grund for budgetteringen liggende tillæg på 128 pct. af grundbeløbene. Det samlede grundbeløb (inkl. 15 pct. forhøjelsen) udgør ca. 12.477.000 kr., en stigning på ca. 1.651.000 kr. i forhold til forrige år. Det nævnte grundbeløb fordeler sig med ca. 9.287.000 kr. til tjenestemænd og ca. 3.190.000 kr. til ikke-tjenestemænd, en stigning i forhold til sidste år på ca. 1.246.000 kr. for tjenestemænd og ca. 405.000 kr. for ikke-tjenestemænd. Når bortses fra 15 pct. forhøjelsen af grundbeløbene, andrager det samlede grundbeløb ca. 10.850.000 kr., det vil sige en stigning på ca. 540.000 kr.

Kontoen for særlige ydelser viser en stigning på ca. 64 mill. kr. Af denne stigning skyldes ca. 13 mill. kr. dyrtidsregulering af betalingen for overarbejde, mistede fridage, nattjeneste og tjeneste på søn- og helligdage, men hovedparten af merudgiften hidrører fra specielle tillægsordninger inden for enkelte styrelser. Gennemførelsen af en særlig tillægsordning for militære tjenestemænd er således budgetteret til en merudgift på ca. 24 mill. kr. under forsvarsministeriet, og overtimebetalingen ved statsskoler og statsseminarier er steget med ca. 10 mill. kr. En vis del af merudgiften er dog ikke af reel karakter, men fremkommer ved overgangen til standardkontoplan, hvilket for postvæsenets vedkommende har betydet, at kontoen for særlige ydelser er blevet belastet med ca. 11 mill. kr.

Kontoen vederlag én gang for alle viser en stigning på ca. 1,1 mill. kr. Dette er procentvis en meget stor stigning i forhold til forrige års finanslovsforslag, men der er dog ikke tale om nogen væsentlig reel udgiftsstigning, idet statsbanerne og finansministeriet, hvor stigningerne er størst, ved udarbejdelsen af det nye finanslovsforslag har taget hensyn til, at der dels ved ændringsforslag til det tidligere finanslovsforslag og dels ved tillægsbevilling er sket forhøjelse af de oprindeligt budgetterede beløb.

På medhjælpskontoen er der en stigning på ca. 383 mill. kr. Henved halvdelen af denne stigning er dog ikke af reel karakter, men opstår i forbindelse med overgangen til standardkontoplan, der har medført, at der på medhjælpskontoen i en lang række statsvirksomheder nu ikke alene konteres månedslønninger, men også lønninger til arbejdskraft på time- og ugeløn. Af den resterende del af stigningen skyldes ca. 100 mill. kr. den generelle lønstigning, og et beløb af omtrent samme størrelse fremkommer ved en forøgelse af personalet. Udvidelser er navnlig sket inden for undervisningsvæsenet, den grønlandske administration og politivæsenet.

Pensionsudgifterne udviser for den egentlige statsstyrelse en stigning på ca. 23,3 mill. kr. — for folkeskolen og folkekirken henholdsvis 9 mill. kr. og 84.000 kr. Forøgelsen skyldes dyrtidsreguleringen og mindre bevægelser i antallet af pensionister.

En sammenligning mellem finanslovsforslagene for 1962-63 og 1963-64 viser en stigning i statens udgifter til lønninger m. v. på i alt 717 mill. kr., hvoraf dog en væsentlig del skyldes ændrede retningslinjer ved budgettets udarbejdelse og konteringsmæssige omlægninger. Stigningen i lønniveauet kan ikke antages at udgøre mere end ca. 6 pct., hvoraf den overvejende del beror på dyrtidsregulering efter pristallet.

Endelig har man udarbejdet en oversigt over udgifterne til faste og midlertidige understøttelser.

Understøttelser

Finanslovparagraf	Faste	Midlertidige	I alt
	Kr.	Kr.	Kr.
2 A. Statsbanerne	—	1.550.000	1.550.000
2 B. Post- og telegrafvæsenet	37.789	447.886	485.675
2 G. Skov- og jagtvæsenet	—	981.300	981.300
2 H. Klitvæsenet	—	37.000	37.000
2 N. Den militære klædefabrik	—	800	800
2 P. Den kgl. grønlandske handel	—	25.000	25.000
8 A. Statsministeriet	38.235	—	38.235
9. Ministeriet for Grønland	6.000	—	6.000
10. Udenrigsministeriet	700	—	700
11. Landbrugsministeriet	500	118.800	119.300
13. Indenrigsministeriet	2.000	235.000	237.000
14. Boligministeriet	1.000	—	1.000
15. Arbejds- og socialministerierne	1.000	12.700	13.700
17. Handelsministeriet	720	—	720
18. Justitsministeriet	3.600	—	3.600
19. Kirkeministeriet	800	—	800
20. Undervisningsministeriet	2.075	—	2.075
21. Kulturministeriet	5.500	—	5.500
22. Forsvarsministeriet	12.700	480.000	492.700
23. Finansministeriet	1.000	5.200	6.200
24. Pensionsvæsenet	—	4.636.000	4.636.000
25. Særlige fonde	—	163.123	163.123
I alt	113.619	8.692.809	8.806.428

Under „faste understøttelser“ er som hidtil opført understøttelser, der ydes med et beløb én gang for alle, og under „midlertidige understøttelser“ beløb, der ydes i form af løbende understøttelser, jfr. tekstanmærkning til § 24. Pensionsvæsenet.

Den samlede udgift til understøttelser, der er steget ca. 1 mill. kr., lader sig ikke umiddelbart nøjere specificere som følge af, at de „midlertidige understøttelser“ for de fleste større styrelser vedkommende til dels er opført samlet under § 24. Pensionsvæsenet.

Man skal henlede opmærksomheden på, at der af det økonomiske sekretariat i den i november 1962 udsendte oversigt over statsfinanserne i tabel III I (side 24) er medtaget en opgørelse over statens lønudgifter på grundlag af statsregnskaberne for 1960-61 og 1961-62. Denne opgørelse lader sig dog ikke direkte sammenligne med de af finansministeriet tidligere på grundlag af finanslovsforslagene for de tilsvarende år udarbejdede oversigter. Ved opgørelsen af de faktisk afholdte udgifter efter statsregnskaberne medregnes såvel de ved ændringsforslag som ved tillægsbevilling fremkomne stigninger, der ikke har kunnet tages i betragtning ved en opgørelse efter det oprindelige finanslovsforslag. En nærmere sammenligning viser imidlertid, at det økonomiske sekretariats opgørelse også af andre grunde når frem til en større samlet udgift. En af forklaringerne herpå er, at foruden grupperne 00-09: „Lønninger m. v.“, er også alle grupperne 10-19: „Forskellige ydelser“, i standardkontoplanen medtaget. Herved inkluderes udgifter til udstationering, velfærdsforanstaltninger, diverse vederlag og uddannelse af personale m. v., således at oversigten nærmere kan karakteriseres som en opgørelse over statens personeludgifter. Den gradvise overgang til standardkontoplan betyder dog, at også den udvidede oversigt efter statsregnskabet er behæftet med en fejlmargen. Endelig må nævnes, at det økonomiske sekretariat har medtaget løn, kost og forplejning til værnepligtige

samt lønninger ved en række særforsorgsinstitutioner, der ikke drives af staten, men modtager fuld underskudsdekning.

For finansåret 1961-62 når det økonomiske sekretariats opgørelse på grundlag af statsregnskabet frem til en samlet udgift på 3.768 mill. kr., medens den i januar 1961 på basis af det da foreliggende finanslovsforslag her udarbejdede oversigt nåede et totalbeløb på kun 2.559 mill. kr.

POUL HANSEN

/ Bodil Andersen.

Til finansudvalget.

§ 27

Statens anlægsudgifter

Ved *samråd* er forhandlet med *ministeren for offentlige arbejder* om:

- 1) 1.01.02. (64). Statsbanerne. Forbedring af kystbanen. (Hvad begrundes, at visse kystbanetog standser i Springforbi).

Ved *samråd* er forhandlet med *ministeren for kulturelle anliggender* om:

- 1) 2.21.03. Til køb af den fuldførte del af et detailprojekt til en udvidelse og ombygning af statens museum for kunst. (Nærmere oplysninger om de planer, der er baggrunden for den foreslåede erhvervelse, og om byggeudvalgets tilslutning til udarbejdelse af en betydelig mere vidtgående plan end oprindeligt godkendt af finansudvalget medfører, at staten har pligt til at betale for det pågældende arbejde).

§ 30

Bevægelserne på statens formue- og kapitalkonti

Svarskrivelse:

Arbejdsministeriet. København, den 14. februar 1963.

2 bilag.

I skrivelse af 1. februar 1963 har finansudvalget under henvisning til, at der på forslag til finanslov for finansåret 1963-64 under § 30.I.C.B.h.8. Udlån i henhold til afsnit IV i lov nr. 354 af 27. december 1958 om iværksættelse af offentlige arbejder m. v. og beskæftigelse af arbejdsløse til opførelse af fælles værkstedshuse, er opført et beløb på 4 mill. kr., udbedt sig en opstilling over de lån til opførelse af værkstedshuse, som enten allerede er udbetalt, eller for hvilke der er givet tilsagn om udbetaling, således at det af opstillingen fremgår, hvornår der er givet tilsagn om udbetaling af de pågældende lån.

Endvidere har finansudvalget henstillet, at der fra justitsministeriets lovkontor foranlediges indhentet en udtalelse om, hvorvidt § 14, stk. 1, i den nævnte lov giver hjemmel for meddelelse af lånetilsagn efter den 1. april 1961, samt udbedt sig arbejdsministeriets bemærkninger hertil.

I denne anledning skal man — idet man vedlægger den ønskede opstilling og en fra justitsministeriets lovkontor modtaget skrivelse af 11. februar 1963 — meddele, at arbejdsministeriet, for så vidt angår spørgsmålet om fortolkning af beskæftigelseslovens § 14, stk. 1, i det hele kan henholde sig til det af lovkontoret anførte.

For så vidt det af opstillingen over givne lånetilsagn fremgår, at tilsagn ikke er afgivet før juni 1960, skal anføres, at der i december 1958 blev nedsat et uformelt udvalg med repræsentanter for boligministeriet, statens byggeforskningsinstitut, indenrigsministeriet og finansministeriet med henblik på fastsættelsen af generelle retningslinjer for administration af bestemmelsen i beskæftigelseslovens § 14. På grundlag af udvalgets arbejde udfærdigedes arbejdsministeriets cirkulære af 30. oktober 1959 om udbygning af industriarealer og etablering af fælles værkstedshuse. Først efter udsendelsen af dette cirkulære blev de første sager forelagt i arbejdsministeriets beskæftigelsesudvalg.

Hertil kommer, at de enkelte sagers behandling har taget forholdsvis lang tid, idet der i hvert enkelt tilfælde har været ført forhandlinger med den pågældende kommune, ligesom sagerne har været forelagt boligministeriets kommitterede i byplansager, boligministeriet, indenrigsministeriet og finansministeriet samt arbejdsministeriets beskæftigelsesudvalg. Endelig har sagernes forberedelse på det lokale plan været tidkrævende, idet det har drejet sig om opgaver, der ofte var fremmedartede for de lokale iværksættere, og der har i mange tilfælde måttet foretages ændringer i projekt, selskabsvedtægter m. v. efter henstilling fra boligministeriets arkitektafdeling eller fra arbejdsministeriet.

KAJ BUNDVAD

/ Lundbeck.

Til finansudvalget.

Bilag 1.

Tilsagn om lån til opførelse af værkstedshuse.

Statslån (provenu)	Betinget tilsagn	Endeligt tilsagn
<i>Lån udbetalt</i>		
Randers I 507.100		27. juni 1960
<i>Endeligt tilsagn</i>		
Rødovre 1.100.000	27. juni 1960	12. april 1961
Randers II 510.000		13. november 1961
Vejle 394.600	5. juli 1960	14. marts 1961
Skive 447.450		22. november 1961
Ballerup-Måløv 730.000	21. juni 1960	5. februar 1962
Assens 200.000	27. april 1961	8. marts 1962
Rødkærsbro 94.000	26. august 1961	23. marts 1962
<i>Betinget tilsagn</i>		
Næstved 429.000	13. september 1961	
Nykøbing F. 281.400	5. juni 1960	
Kibæk 80.000	12. januar 1961	
Herning 235.000	8. december 1960	
Kalundborg 300.000	21. november 1962	
Kolding 320.000	20. december 1962	

Bilag 2.**JUSTITSMINISTERIET**

Lovkontoret.

København, den 11. februar 1963.

I skrivelse af 1. februar 1963 har folketingets finansudvalg henstillet til arbejdsministeriet, at der fra justitsministeriet blev indhentet en udtalelse om, hvorvidt § 14, stk. 1, i lov nr. 354 af 27. december 1958 om iværksættelse af offentlige arbejder m. v. afgiver hjemmel for meddelelse af lånetilsagn efter 1. april 1961.

Arbejdsministeriet har derefter i skrivelse af 4. februar 1963 anmodet justitsministeriet om en udtalelse om det nævnte spørgsmål.

I anledning heraf skal justitsministeriet udtale følgende:

I § 14, stk. 1, i den nævnte lov bestemmes, at der for „finansårene 1958-59, 1959-60 og 1960-61 stilles beløb af henholdsvis 2 mill. kr., 3 mill. kr. og 3 mill. kr. til rådighed for arbejdsministeren til ydelse af støtte til udbygning af industriarealer og til etablering af fælles værkstedshuse, jfr. §§ 15 og 16.“ Endvidere bestemmes i stykkets 2. punktum: „Beløb, hvorover der ikke måtte være disponeret i et finansår, kan overføres til følgende finansår.“

Efter en sproglig fortolkning må, for så vidt angår lånedispositioner, udtrykket „disponeret“ i 2. punktum tage sigte på meddelelse af lånetilsagn. Herfor taler i øvrigt ikke alene bestemmelsens ordlyd, men også den omstændighed, at bestemmelsen måtte anses for overflødig, hvis den alene skulle give udtryk for, at udbetalinger af lån, med hensyn til hvilke der var givet tilsagn i ét finansår, kunne „overføres“ til følgende finansår.

§ 14, stk. 1, må herefter forstås således, at den del af et årsbeløb (henholdsvis 2, 3 og 3 mill. kr.), med hensyn til hvilken der ikke i vedkommende finansår (henholdsvis 1958-59, 1959-60 og 1960-61) er meddelt tilsagn, kan overføres til „følgende finansår“ i den forstand, at den omhandlede del fortsat står til rådighed for ministeren som grundlag for meddelelse af lånetilsagn.

Med hensyn til udtrykket „følgende finansår“ bemærkes, at dette udtryk efter ordlyden og sammenhængen må forstås således, at bestemmelsen tillader ikke alene overførsel fra ét finansår til det følgende finansår, men overførsel til flere følgende finansår og herunder også overførsel til flere „følgende finansår“, der ligger efter den 1. april 1961.

Den her anlagte fortolkning synes at have en sådan støtte i bestemmelsens ordlyd, sammenhæng m. v., jfr. ovenfor, at en anden fortolkning måtte kræve stærke holdepunkter i andre forhold af fortolkningsmæssig betydning. Sådanne holdepunkter ses ikke at foreligge.

I bemærkningerne til det lovforslag, der ligger til grund for den nævnte lov, udtales følgende: „Under hensyn til, at gennemførelsen af særlige støtteforanstaltninger til de omhandlede formål må anses for en forsøgsordning, stilles der alene forslag om en bevilling, der er tidsmæssig begrænset, men for så vidt det måtte blive påkrævet at fortsætte en udbygning efter de i lovforslaget anførte retningslinjer, vil spørgsmålet om yderligere bevilling blive taget op over for de bevilgende myndigheder. De anførte beløb er anslåede, idet der ikke foreligger erfaringsmateriale, hvorefter man med sikkerhed kan foretage en bedømmelse af spørgsmålet om størrelsen af de fornødne bevillinger, men det er i øvrigt i forslaget anført, at beløb, hvorover der ikke måtte være disponeret i et finansår, kan overføres til følgende finansår.“ Disse bemærkninger er ikke uforenelige med den fortolkning, som er anlagt ovenfor. Udtrykkene „en forsøgsordning“ og „en bevilling, der er tidsmæssig

begrænset“ læses naturligt alene som et udtryk for en ikke nærmere bestemt forventning om, at der i løbet af de 3 år ville blive disponeret over den overvejende del af de omhandlede beløb, og desuden modificeres de nævnte udtryk gennem slutningsbemærkningerne, hvis ordlyd ganske svarer til ordlyden af lovens § 14, stk. 1, sidste punktum. Det fremgår i øvrigt af bemærkningerne, at der, før andragende om lån kunne indsendes, i mange tilfælde først måtte optages forhandling med kommunerne, udarbejdes generelle planer, eventuelt i samarbejde med boligministeriets kommitterede i byplansager, etableres en eller anden form for selskab, som kunne påtage sig bygningsopførelse og fremtidig administration, udarbejdes skitseprojekt og indhentes godkendelse fra kommunen, som ifølge § 16, stk. 3, skal garantere helt eller delvis for lånet, jfr. også cirkulære nr. 217 af 30. oktober 1959 (de første tilsagn om lån blev da heller ikke givet før i juni 1960). Der er heri en støtte for den ovenfor antagne fortolkning, hvorefter lånetilsagn kan meddeles efter 1. april 1961.

P. m. v.

Vilhelm Boas.

/ Gaarden.

Arbejdsministeriet.

Carl Petersen,
formand.

Kaj Andresen,
næstformand.

Ditlevsen.

Gorrsen.

Lysholt Hansen.

Peter Jørgensen.

Peter Kristensen (Ålborg).

Grethe Philip.

Henry Christensen.

Damsgaard.

Foged.

From.

Gottschalek-Hansen.

Jørgen Jensen.

Thestrup.

Skræppenborg-Nielsen.

Dose havde sygeorlov ved betænkningens afgivelse.
